

УДК 658.7

Кривов'язюк І.В.кандидат економічних наук, професор
Луцького національного технічного університету**Кулик Ю.М.**асистент
Луцького національного технічного університету

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ АВІАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ ЇХ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті визначено доцільність забезпечення інноваційної активності авіаційних підприємств. Визначено світові тенденції та компанії-лідери в розвитку авіаперевезень пасажирів і вантажів, визначено місце в них українських авіакомпаній. Виділено причини, які заважають зростанню інноваційної активності авіаційних підприємств України. Уточнено цілі логістичної діяльності в контексті забезпечення інноваційної активності авіаційних підприємств України. Узагальнена схема логістичного забезпечення логістичного ланцюга авіаційного підприємства ДП «Антонов». Запропоновано шляхи підвищення інноваційної активності авіаційних підприємств через удосконалення системи логістичного забезпечення їх функціонування.

Ключові слова: логістична діяльність, інноваційна активність, авіаційна промисловість, інновації, авіаперевезення, логістичний ланцюг, авіаційні підприємства.

В статье определена целесообразность обеспечения инновационной активности авиационных предприятий. Определены мировые тенденции и компании-лидеры в развитии авиоперевозок пассажиров и грузов, определено место в них украинских авиакомпаний. Выделены причины, которые мешают росту инновационной активности авиационных предприятий Украины. Уточнены цели логистического обеспечения инновационной активности авиационных предприятий Украины. Обобщена схема логистического обеспечения логистической цепи авиационного предприятия ДП «Антонов». Предложены пути повышения инновационной активности авиационных предприятий путем усовершенствования системы логистического обеспечения их функционирования.

Ключевые слова: логистическая деятельность, инновационная активность, авиационная промышленность, инновации, авиаперевозки, логистическая цепь, авиационные предприятия.

Постановка проблеми. Сучасні тенденції розвитку підприємництва в Україні та світі диктують нові умови, в яких підприємства мають лише два варіанти дій – здати свої позиції, не витримавши конкурентного тиску або ж активізуватись та намагатись зрозуміти, які ж «драйвери» потрібно налаштувати для того, щоб мати можливість розвиватись та отримувати прибутки. Саме інновації є основними каталізаторами для продуктивної роботи, а технології – основною умовою виживання вітчизняних компаній.

Важливу роль для підвищення інноваційної активності однієї з найважливіших сфер економіки – функціонування авіаційних підприємств, відіграє логістична діяльність. Адже логістика забезпечує досягнення необхідної відповідності інновацій принципам логістичного управління, оптимізує інноваційну діяльність шляхом досягнення логістичної ефективності, поліпшує функціональні взаємозв'язки організаційної структури та розвиває ділову співпрацю з учасниками логістичного ланцюга авіаційних підприємств.

В сукупності це формує організаційно-економічну основу підвищення ефективності функціонування авіаційних підприємств, забезпечує їх стійкість до зовнішніх біфуркацій ринкового середовища, є базисом для підвищення їх конкурентоспроможності.

Аналіз останніх джерел публікацій. Питанням забезпечення інноваційної активності підприємства в контексті їх логістичної діяльності в працях вчених сучасності завжди приділялась пильна увага. В Україні цю проблематику однією з перших розробляла Н. Чухрай [14], в дослідженні якої розкрито логістичне та маркетингове забезпечення формування інноваційного потенціалу підприємства. Х. Беспалюк [2] розвинула ці підходи до визначення методів застосування логістики на кожному з етапів інноваційного циклу. Ю. Дьячкова, А. Токарева та А. Дьячков [4] більшу увагу приділили питанням розвитку інноваційної активності підприємств України, визначивши позитивні та негативні аспекти інноваційного ризику

для підприємств-новаторів, які важливо враховувати на етапі обґрунтування логістичного забезпечення інноваційної активності підприємств. Питання логістичної підтримки інноваційної діяльності розкрито в доробку В. Косенко та Л. Мілаш [6], де визначено фактори, які визначають доцільність логістичного забезпечення інноваційного потенціалу підприємства, підкреслено важливу роль в логістичних інноваціях інформаційних технологій. Фактори підвищення інноваційної активності підприємств розкрито в науковій статті М. Пічугіної [21]. В роботі С. Смерічевського [12] запропоновано універсальну концепцію підвищення ефективності бізнес-процесів, що є дотичною до логістичної діяльності компаній бюджетних авіаліній – Business model canvas. Практичну цінність становлять дослідження необхідності логістичного забезпечення процесу реалізації проекту розвитку підприємства [15] та розробки стратегій розвитку авіаційних підприємств [11]. Досліджувана проблематика відображена й авторським доробком [7; 17].

Високо оцінюючи внесок науковців у розвиток теорій логістики та інноватики, варто зазначити, що існує ряд аспектів науково-прикладного характеру, пов'язані з функціонуванням і розвитком авіаційних підприємств і компаній, недостатнім розкриттям взаємозв'язку досліджуваної проблематики з сучасними тенденціями розвитку ринку авіаперевезень, дослідженням логістичного забезпечення та розробкою шляхів активізації інноваційної активності авіаційних підприємств.

Мета статті – розкрити логістичну діяльність у якості фактору підвищення інноваційної активності авіаційних підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Світова економіка стає все більш і більш взаємопов'язана, тоді як авіаційна промисловість виступає в якості найбільш швидкого транспортного сектору. Лише у 2016 р. комерційні авіакомпанії світу перевезли понад 3,8 млрд пасажирів і отримали глобальні доходи в розмірі 501 млрд дол США. Повітряний транспорт грає важливу роль і для туризму, що сприяє економічному зростанню, особливо в країнах, що розвиваються. Кількість міжнародних прибуттів туристів зросла з 1,19 млрд в 2015 році до 1,23 млрд у 2016 р.; більше половини туристів вирішили дістатися до місця призначення повітряним транспортом. Авіакомпанії забезпечують вихід на міжнародні ринки і сприяють розвитку світової торгівлі. Понад 54 млн метричних тонн вантажів у 2016 р. здійснювалися повітряним коридором, забезпечуючи дохід в 47,6 млрд дол США. На відміну від автомобільних або залізничних перевезень авіаційна промисловість повинна

оплачувати більшу частину своєї інфраструктури і обслуговування, зокрема злітно-посадочні смуги, термінали або управління повітряним рухом. У 2016 р. аеропорти витратили близько 69 млрд дол США на інфраструктуру з Азіатсько-Тихоокеанським регіоном, що становить більшість нових проектів аеропортів в регіоні. Авіаційна промисловість забезпечує в цілому 62,7 млн робочих місць по всьому світу, створюючи можливості працевлаштування в рамках авіакомпаній, постачальників аеронавігаційного обслуговування та операторів аеропортів і додатково створює робочі місця через ланцюжок поставок при перевезенні товарів і послуг [16].

До числа найбільших авіакомпаній світу на основі доходів пасажиро-кілометрів в 2016 р. нині включають: American Airlines, Southwest Airlines, Delta Air Lines, Deutsche Lufthansa, United Intercontinental Holdings, China Southern Airlines і Air France-KLM (рис. 1).

У 2017 р. American Airlines була авіакомпанією з найвищою вартістю бренду, за якою йшли Delta, United і Emirates Airlines. Emirates Airlines мав оціночну вартість бренду понад 6 млрд дол США, будучи однією з найбільш потужних авіакомпаній з перевезення вантажів. Крім того, Ryanair і Southwest Airlines зробили революцію в сфері авіаперевезень з впровадженням інноваційних бізнес-моделей з низьким рівнем тарифів, які залучають зростаючу клієнтську базу [20].

Нижче наведено ТОП-10 авіаційних компаній світу за сукупним показником внутрішньо національних і міжнародних перевезень (рис. 2).

Лише декілька авіакомпаній перебувають в двох рейтингах одночасно – це Emirates Airlines, Cathay Pacific Airways, Lufthansa, Singapore Airlines, Air China. Ключовими факторами, які визначають їх конкурентоспроможність у сфері авіаційних перевезень є інновації та логістика.

Україна серед числа тих країн світу, авіаційні підприємства якої здатні виконати повний цикл створення авіаційної техніки, повний цикл ремонту авіаційних двигунів. В секторі регіональної транспортної та пасажирської авіації вона ще займає провідне місце на міжнародному ринку, належачи до числа провідних країн світу, проте створити значну конкуренцію авіаційним підприємствам світу не під силу. Вони суттєво програють і США, і Китаю як лідерам цього ринку.

Основною причиною тому є те, що китайські прототипи літаків характеризуються високою потужністю, модернізацію та високими експлуатаційними показниками, в той час як українські не є такими технічно оснащеними і поки що не можуть достойно конкурувати на зарубіжному ринку [10]. Україні, для того, щоб

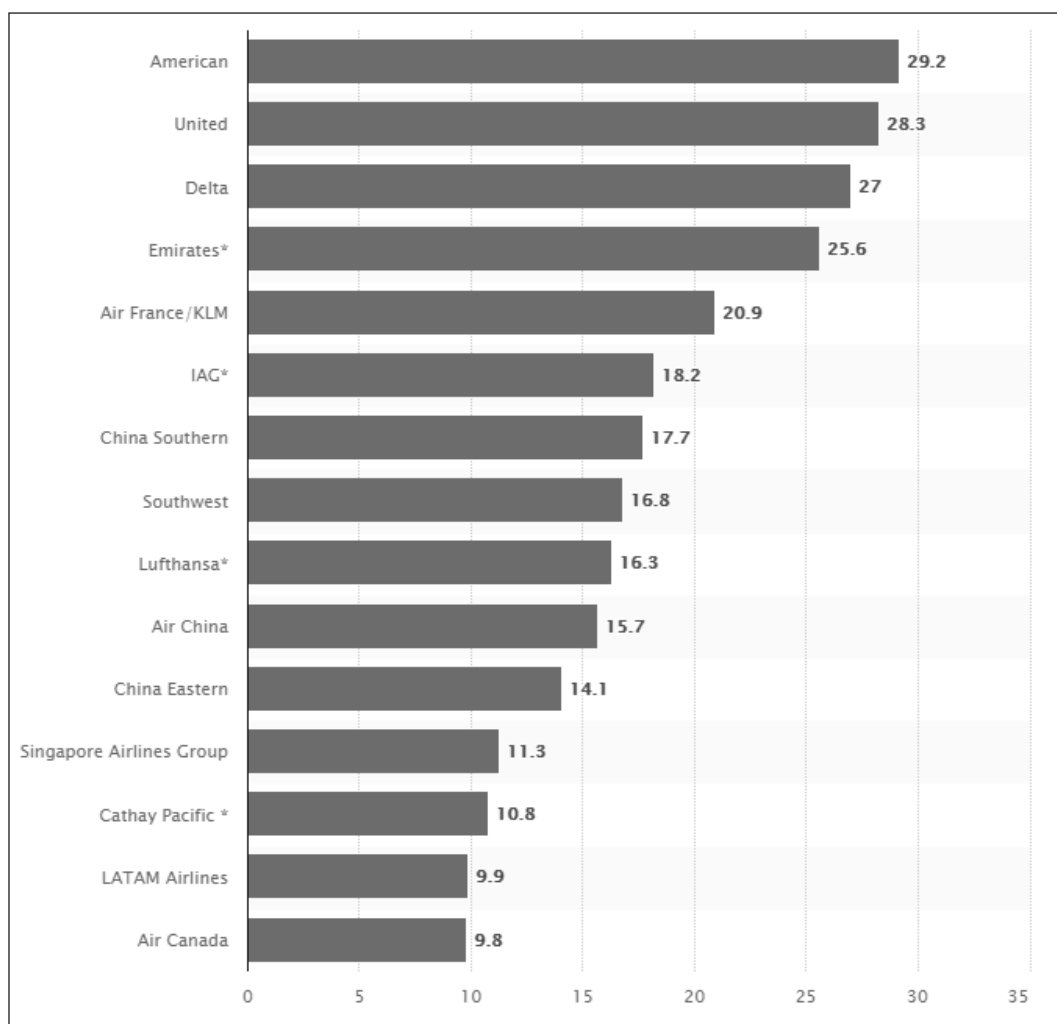

Рис. 1. ТОП-15 авіакомпаній світу на основі доходів пасажиро-кілометрів в 2016 р., млрд [19]

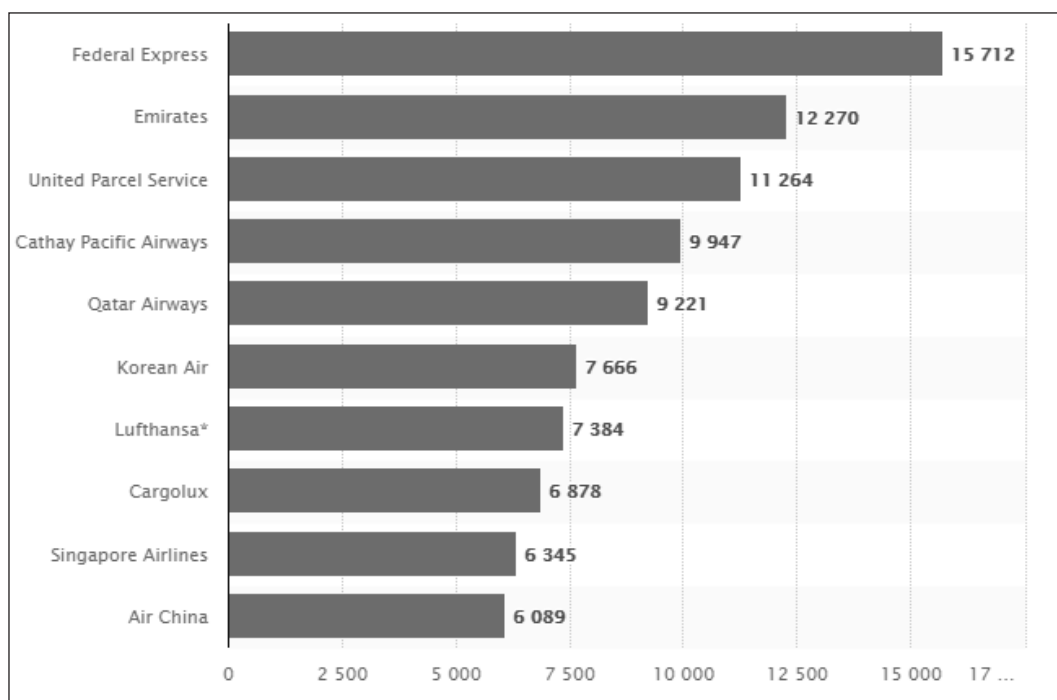

Рис. 2. ТОП-10 авіакомпаній світу за міжнародними та внутрішніми вантажними перевезеннями в 2016 р., млн тонно-кілометрів [18]

бути конкурентоспроможною з таким лідером у авіапромисловості, як США, потрібно звернути першочергову увагу на розвиток науково-дослідної, виробничої та ремонтної бази, накопичуючи, при цьому, науково-технічний, кадровий, виробничий та ресурсний потенціал, як це роблять країни-лідери [3].

Авіаційна промисловість України є стратегічно важливою базовою галуззю національної економіки. Вона нараховує понад 60 підприємств, хоча основу її становлять менше десятка. Серед них такі як ДП «Антонов», ДП «Луцький ремонтний завод «Мотор», АТ «Мотор Січ», ДП «Завод 410 цивільної авіації», Харківське державне авіаційне виробниче підприємство та ряд інших. Українські авіапідприємства не є лідерами світового ринку авіаперевезень, хоча в багатьох країнах світу знають найбільший та найпотужніший літак у світі АН-225 «Мрія».

У відповідності до стратегії розвитку вітчизняної авіаційної промисловості третій етап (2016–2020 рр.) характеризується розробленням та впровадженням нових типів авіаційної техніки і забезпеченням динамічного зростання їх виробництва в рамках вітчизняних та зарубіжних проектів. На цьому етапі передбачається створення нових типів літаків та іншої авіаційної техніки, їх серійне конкурентоспроможне виробництво за рахунок підвищення рівня менеджменту, технологічного та кадрового забезпечення, залучення інвестицій, у тому числі міжнародних [1].

Однак, на практиці, ситуація є дещо іншою і тому підприємства змушені самостійно шукати виходи зі складної ситуації, в якій вони опинились.

За результатами даних Державної служби статистики України, до основних галузей, де в найбільшій мірі зосереджені інновації протягом 2014–2016 років є інформаційні та телекомунікаційні підприємства (22,3%), підприємства переробної промисловості (21,9%), фінансової та страхової діяльності (21,7%) та діяльності у сфері інжинірингу (20,1%). Що стосується видів економічної діяльності, де зосереджені інновації, то протягом 2014–2016 рр. найбільша частка інноваційних підприємств була зафіксована на підприємствах Рівненської, Харківської областей та м. Києва. Найвища частка технологічно інноваційних підприємств – у Рівненській (19,1%), Харківській (18,7%) та Кіровоградській (14,7%) областях; не технологічно інноваційних підприємств – у м. Києві (17,8%), Івано-Франківській та Київській областях (по 15,1%) [8].

Провідними сферами економічної діяльності, за обсягами освоєння капітальних інвестицій, у січні-вересні 2017 року залишаються: промисловість – 33,6%, будівництво – 13,0%, сільське,

лісове та рибне господарство – 15,8%, інформація та телекомунікації – 4,3%, оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 7,5%, транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – 7,7%, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування – 5,1% [13].

Щодо напрямів інноваційної діяльності підприємств України, то більше половини підприємств із технологічними інноваціями придбали машини, обладнання та програмне забезпечення для виробництва нових або значно поліпшених продуктів та послуг. Майже третина здійснювали діяльність для запровадження нових або суттєво вдосконалених продуктів або процесів, таких як: техніко-економічне обґрунтування, тестування, розробка програмного забезпечення для поточних потреб, технічне оснащення, організація виробництва тощо.

Серед основних причин, що перешкоджають інноваційній активності авіаційних підприємств України слід виділити наступні:

- слабкий попит на інновації на вітчизняному ринку та висока конкурентоспроможність серед авіаційних підприємств на міжнародних ринках;

- нестача вільних фінансових ресурсів задля цільової розробки інноваційних продуктів;

- недостатня державна підтримка, незважаючи на наявність Стратегії розвитку вітчизняної авіаційної промисловості на період до 2020 року;

- необхідність оновлення близько 80% виробничих потужностей авіапідприємств;

- відсутність необхідної системи економічної інтеграції авіаційних підприємств;

- недостатність логістичного забезпечення інноваційної активності.

У випадку активного застосування хай-тек продукції, підприємства, що активно використовують інновації, вже протягом п'яти років збільшують величину свого прибутку на 15%.

З метою автоматизації процесів обліку та руху матеріальних засобів, оптимізації складських приміщень, координації системи забезпечення матеріально-технічними засобами все частіше використовують логістичне забезпечення.

У першу чергу слід наголосити на тому, що логістичне забезпечення, на відміну від традиційного відрізняється тим, що етапи його реалізації не є відокремленими один від одного, делегуючи повноваження на кожному з етапів (підготовчий, організаційний, експлуатаційний), а здійснюється одночасно з постійною координацією та контролем на кожному з етапів. Такий підхід, на нашу думку, цілковито відповідає основним характеристикам логіс-

тичного підходу до управління, де присутній синергетичний ефект [15].

Кожне з авіаційних підприємств, які функціонують на ринку, представляє собою певний логістичний ланцюг, який починається з моменту закупівлі сировини та матеріалів та закінчується дистрибуцією готової продукції, включаючи всіх проміжних та допоміжних учасників. Складність взаємозв'язків як всередині логістичної системи підприємства, так і по відношенню до зовнішнього середовища, потребує синхронного управління всіма ланками та елементами логістичного ланцюга. Інструментом, що надасть можливість спростити ці процедури є логістичне забезпечення, основне призначення якого полягає у досягненні стратегічних, тактичних та операційних цілей підприємства шляхом управління матеріальним та супутніми йому потоками для якнайбільш повнішого задоволення потреб споживачів, при цьому знижуючи величини загальних витрат.

Основною метою здійснення логістичної діяльності в розрізі інноваційно-активних підприємств є забезпечення конкурентоспроможності вітчизняної продукції авіаційних підприємств. Але поряд з цим виділимо й другорядні цілі, які сприяють задоволенню мети, а саме:

- поліпшення якості продукції, що її виготовляють авіаційні підприємства шляхом диверсифікації та модернізації;
- підвищення ефективності управління кожної структурної ланки підприємства;
- зміцнення виробничого та нарощення інноваційного потенціалу підприємств;
- вихід на міжнародні ринки збуту;
- створення додаткових робочих місць.

ДП «Антонов» є частиною державного концерну «УкрОборонПром» і є провідним українським розробником і виробником авіатехніки, визнаним світовим лідером у ніші транспортних літаків широкого призначення. Воно має у своєму розпорядженні усі ланки виробничого циклу авіабудування, а також розгалужена мережа центрів сервісного обслуговування, що є вагомими конкурентними перевагами [11].

Тому нами було використано для прикладу саме ДП «Антонов» для представлення переваг у використанні логістичного забезпечення (рис. 3).

Як бачимо, логістичний ланцюг охоплює такі основні стадії: постачання, виробництво та дистрибуцію. Відповідно до кожної з них визначено комплекс логістичних операцій та потоки, управління якими слід здійснювати.

Внаслідок використання логістичного забезпечення в практику вітчизняних авіаційних підприємств очікується удосконалення виробничої, складської та транспортної інфраструктури підприємства, системи матеріально-технічного забезпечення, оптимізація мережі збуту і руху продукції.

Пропонуємо наступні шляхи підвищення інноваційної активності авіаційних підприємств через удосконалення їх логістичної діяльності:

- забезпечити розробку та побудову інтегративних логістичних структур авіаційних підприємств, що забезпечать реалізацію інноваційно-технологічних вигід;
- підвищення єдності проектно-виробничих і сервісних підприємств шляхом розробки пакету інжинірингового та реінжинірингового забезпечення виробництва літаків

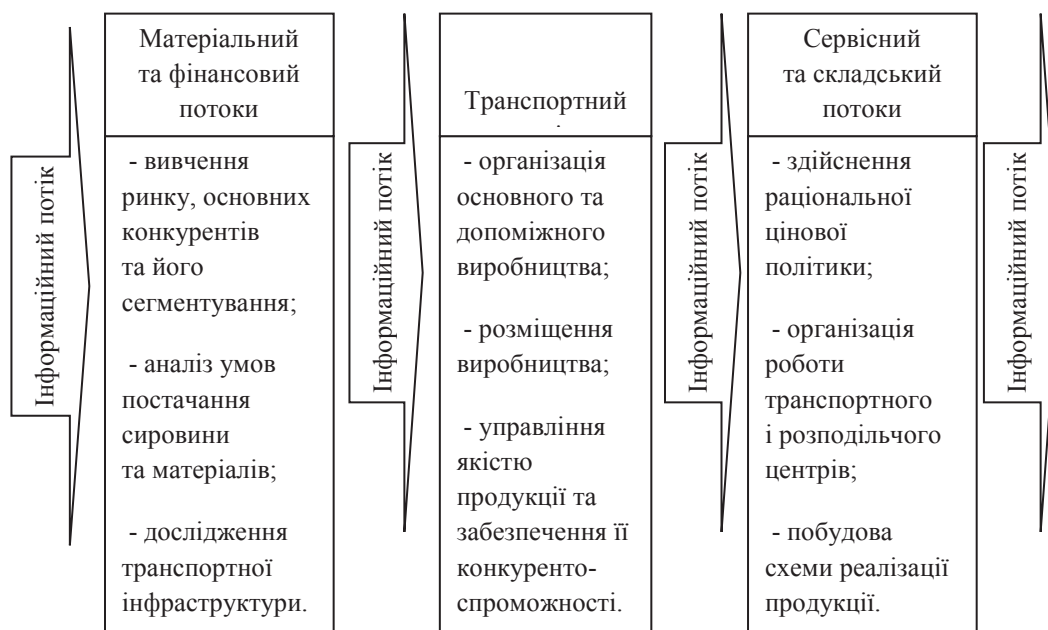

Рис. 3. Схема логістичного забезпечення ланцюга авіаційного підприємства ДП «Антонов»

з метою оптимізації витрат і більш швидкої окупності інвестицій;

– запровадити методичний підхід до визначення ефективності взаємозв'язків учасників логістичного ланцюга авіаційних підприємств, що на основі моделі сукупних середніх витрат виробництва краще враховуватиме специфіку наукомісткого та високотехнологічного виробництва;

– забезпечити впровадження CALS-технологій з метою економії транзакційних витрат логістичного ланцюга;

– створити умови на державному рівні для інноваційного розвитку авіаційних підприємств.

Висновки з проведеного дослідження. Проведене дослідження дозволило вирішити актуальне наукове завдання щодо подальшого розвитку теоретико-методичних засад і практичних рекомендацій із забезпечення інноваційної активності авіаційних підприємств у контексті їх логістичної діяльності.

Доцільність забезпечення інноваційної активності авіаційних підприємств зумовлена необхідністю підвищення їх конкурентоспроможності на міжнародних ринках. Аналіз світових тенденцій та діяльності провідних компаній авіаційної промисловості світу розкриває

потенційні можливості ринку авіаперевезень пасажирів і вантажів, місце, яке можуть займати й українські авіаційні підприємства за умов здійснення їх технічного переозброєння, надійного інвестиційно-інноваційного забезпечення та використання в якості важливої компоненти оптимізації витрат – логістичної діяльності.

Уточнення цілей логістичної діяльності з метою підвищення інноваційної активності авіаційних підприємств виступає основою перебудови механізму їх функціонування, де чільне місце має бути відведено побудові інтегративних логістичних структур. Не менш важливого значення набуває впровадження інжинірингового та реінжинірингового забезпечення виробництва літаків. З метою економії транзакційних витрат логістичного ланцюга доцільне запровадження ІТ-технологій, зокрема CALS-технологій. В сукупності це створить, поряд з належною державною підтримкою галузі, необхідні організаційно-економічні передумови для підвищення інноваційної активності авіаційних підприємств.

Подальші дослідження мають бути спрямовані на визначення стратегічних орієнтирів інноваційної активності авіаційних підприємств.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Стратегії розвитку вітчизняної авіаційної промисловості на період до 2020 року / Кабінет Міністрів України. – Офіц. видання. Редакція від 01.07.2009 р.
2. Беспалюк Х. М. Логістичне та маркетингове забезпечення інноваційної діяльності / Х. М. Беспалюк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2009. – № 640. – С. 14–23.
3. Григор'єв С. Авіаційна промисловість США [Електронний ресурс] / С. Григор'єв. – Український мілітарний портал. – Режим доступу: <http://mil.in.ua/aviatsiina-promyslovist-ssha/>.
4. Дьячкова Ю. М. Інноваційна активність промислових підприємств України в контексті їх сталого розвитку / Ю. М. Дьячкова, А. О. Токарева, А. М. Дьячков // Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. – 2017. – № 1 (40). – С. 107–114.
5. Жмеренецький О. Інновації або смерть: як бізнесу вижити на тонучому кораблі «Україна». – Режим доступу : <https://www.epravda.com.ua/publications/2017/08/16/628080/>.
6. Косенко В. В. Логістична підтримка інноваційної діяльності [Електронний ресурс] / В. В. Косенко, Л. М. Мілаш // Державне будівництво. – 2016. – № 2. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2016-2/doc/2/02.pdf>.
7. Кривов'язюк І. В. Реінжиніринг логістичних бізнес-процесів і систем як основа їх самовдосконалення та розвитку [Електронний ресурс] / І. В. Кривов'язюк, Ю. М. Кулик // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2013. – № 2 (7). – С. 87–94.
8. Обстеження інноваційної діяльності в економіці України за період 2014–2016 років (за міжнародною методологією) / Державна служба статистики України. Офіц. Веб-сайт. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
9. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні : Х Міжнародний бізнес-форум (Київ, 21 березня 2017 р.) / відп. ред. Мазаракі А. А. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 198 с.
10. Репало В. Українська авіація прогнала Китаю / Україна молода. – № 87. – Режим доступу : <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3019/159/101044/>.
11. Скоробогатова Н. Є. Розробка стратегії формування експортного потенціалу авіаційних підприємств України на прикладі ДП «Антонов» / Н. Є. Скоробогатова, Ю. В. Калько // Ефективна економіка. – № 11. – 2016. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5247>.
12. Смерічевський С. Ф. Business model canvas як універсальна концепція управління бізнесом компанії / С. Ф. Смерічевський, О. І. Клімова // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. – № 9. – С. 11–14.
13. Стан інвестиційної діяльності в Україні. Інформаційно-аналітичні матеріали щодо інвестиційного клімату в Україні у січні-вересні 2017 року / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Офіц. веб-сайт. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=Стан%20інвестиційної%20діяльності%20в%20Україні>.

14. Чухрай Н. І. Формування інноваційного потенціалу підприємства: маркетингове та логістичне забезпечення [Текст] : Монографія. – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2002. –186 с.

15. Шкода М. С. Логістичне забезпечення процесу реалізації проекту розвитку підприємства / М. С. Шкода // Актуальні проблеми економіки. – № 4 (130). – 2012. – С. 202–207.

16. Air transportation – Statistics & Facts. The Statistics Portal Statista [Internet source]. – Access mode: <https://www.statista.com/statistics/271608/global-vehicle-sales-of-automobile-manufacturers/>.

17. Kryvovyzuyuk I.V. Methodological approach to the efficiency evaluation of innovative processes in logistical activity of the enterprise / I. V. Kryvovyzuyuk, Y. V. Volynchuk, I. M. Pushkarchuk // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 12 (174). – С. 408-414.

18. Leading airlines worldwide by international and domestic freight tonne-kilometers in 2016 (in millions). The Statistics Portal Statista [Internet source]. – Access mode: <https://www.statista.com/statistics/269901/top-10-airlines-worldwide-for-cargo-transported/>.

19. Leading airlines worldwide in December 2016, based on revenue passenger kilometers (in billions). The Statistics Portal Statista [Internet source]. – Access mode: <https://www.statista.com/statistics/269617/top-10-airlines-worldwide-by-number-of-passengers/>.

20. Passenger airlines – Statistics & Facts. The Statistics Portal Statista [Internet source]. – Access mode: <https://www.statista.com/topics/1151/passenger-airlines/>.

21. Pichugina M. A. Key factors of enterprise innovation activity [Internet source] / M. A. Pichugina // Economic Processes Management: International Scientific E-Journal. – 2015. – № 1. – Access mode: http://epm.fem.sumdu.edu.ua/download/2015_1/2015_1_15.pdf.

Kryvovyzuyuk I.V., Kulyk Y.M.

SUPPLY OF INNOVATIVE ACTIVITY OF AVIATION ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF THEIR LOGISTICS ACTIVITY

An important role for improving the innovation activity of one of the most important fields of the economy – functioning of aviation enterprises has logistics activity. After all, logistics ensures achievement of necessary conformity of innovations to the principles of logistics management, optimizes innovation activity by achieving logistic efficiency, improves functional interrelations of the organizational structure and develops business cooperation with the participants of the logistics chain of aviation enterprises.

It was established that the expediency of supply of innovation activity of aviation enterprises is due to the need of increasing their competitiveness in international markets. An analysis of world trends and activities of the leading companies in the world aviation industry reveals the potential opportunities for the air transportation market for passengers and cargo, indicating a dynamic growth in demand for such services. Among the world's leading airline companies are Emirates Airlines, Cathay Pacific Airways, Lufthansa, Singapore Airlines, Air China, which are providing an integrated package of services, i.e. simultaneously in the transportation of passengers and cargo. Innovations and logistics are the key factors determining their competitiveness in the field of air transportation.

Ukraine's aviation industry is a strategically important basic field for the national economy. It has more than 60 enterprises, although its base is less than a dozen. Among them are Antonov State Company, SE "Lutsk Motor Repair Plant", Motor Sich JSC, State Enterprise "Plant 410 Civil Aviation", Kharkov State Aircraft Manufacturing Company and few others. But they need technical re-equipment, reliable investment-innovation support and the use of logistics activity as an important component of optimizing costs.

In order to increase the innovation activity of aviation enterprises through improvement of their logistic activities, it is suggested to ensure the development and construction of integrated logistic structures of aviation enterprises that will ensure the implementation of innovative technological benefits; increasing the unity of project, production and service enterprises by developing a package of engineering and reengineering support for the production of aircraft in order to optimize costs and more rapid return on investment; to introduce a methodical approach for determining the effectiveness of the interconnection of participants of the logistics chain of aviation enterprises, which, based on the model of aggregate average costs of production, will better take into account the specificity of science-based and high-tech production; ensure implementation of CALS-technologies in order to save transaction costs of the logistics chain; create conditions at the state level for the innovative development of aviation enterprises.

Further research should be aimed at identifying strategic guidelines for the innovation activity of aviation enterprises.

Key words: logistics activities, innovative activity, aviation industry, innovations, air transportation, logistics chain, aviation enterprises.